

RETNINGSLINJER FOR GRUNDVANDSBESKYTTELSE I VEJLE

KOMMUNE 2021

TEKNIK & MILJØ

Vejle Kommunes retningslinjer for grundvandsbeskyttelse

Formål

Formålet med retningslinjerne er at beskytte grundvandet mod forurening, så borgerne sikres en stabil forsyning med drikkevand af god kvalitet gennem en effektiv grundvandsbeskyttelse.

Derfor vil Vejle Kommune arbejde for at forebygge forureningsrisici fra en række potentielle forureningskilder ved, at der i områder med særlige drikkevandsinteresser og vandværkernes indvindingsoplande ikke tillades placeret anlæg, erhverv, aktiviteter eller anden arealanvendelse, der kan true grundvandet. Arealanvendelse, der sikrer godt grundvand, skal fremmes.

Der skal i alle tilfælde indgå en konkret vurdering i afgørelsen af grundvandsinteressen og grundvandets sårbarhed på det pågældende sted. Retningslinjerne har ingen direkte retsvirkning over for borgere og virksomheder, men de lægger rammerne for, hvordan Vejle Kommune vil sikre, at grundvandet bliver beskyttet i Vejle Kommune. De foranstaltninger, der nævnes i retningslinjerne, skal derfor følges op med konkrete vurderinger og afgørelser, hvor berørte parter får mulighed for at blive hørt.

Retningslinjer

Nedenstående retningslinjer er udarbejdet jf. bekendtgørelse om indsatsplaner nr. 912 af 27. juni 2016 og gælder for administrationen af indsatser på grundvandsområdet m.m. i Teknik & Miljø i Vejle Kommune.

Forslaget til retningslinjer skal i høring i 12 uger efter Vejle Byråd har vedtaget forslaget.

Disse retningslinjer ophæver Retningslinjer, vedtaget af Vejle Byråd 20. juni 2018 og gælder indtil nye godkendes.

Der er lavet retningslinjer inden for følgende områder:

- **Byudvikling**
- **BNBO**
- **Restprodukter**
- **Råstofgravning**
- **Forurennet jord**
- **Landbrug**
- **Virksomheder**
- **Spildevand**
- **Jordvarme**
- **Pesticider**

Se skema med retningslinjer side 5.

Målsætning

Vejle Kommunes overordnede målsætning er at beskytte grundvandet mod forurening.

Vejle Kommune vil gennem sin planlægning, ved tilsyn og sagsbehandling af aktiviteter, som kan påvirke grundvandet, forebygge, at grundvandet ikke påvirkes negativt.

Regulering af nitratudvaskningen

Det naturlige indhold af nitrat i grundvand er 0-3 mg nitrat/l. Grænseværdien for nitrat i drikkevandet er 50 mg nitrat/l.

Vejle Kommune har lavet en trinmodel for indsatser over for nitrat i drikkevandet hos vandværkerne. De forskellige indsatser er afstemt efter indholdet af nitrat i drikkevandet.

Se trinmodel for indsatser over for nitrat i drikkevandet hos vandværkerne i bilag 2

Nitratfølsomme indvindingsområder - NFI

Hvis der måles nitrat i vandet på et vandværk og tendensen er stigende, skal vandværket jf. Trinmodel for indsatser over for nitrat undersøge alle muligheder for at vende tendensen.

Der vil være tale om frivillige aftaler eller påbud mod fuld erstatning, som skal betales af vandværkerne.

De udpegede områder kan revurderes af Miljøstyrelsen.

Indsatsområder - IO

Hvis der måles nitrat i vandet på et vandværk og tendensen er stigende, skal vandværket jf. Trinmodel for indsatser over for nitrat undersøge alle muligheder for at vende tendensen.

Der vil være tale om frivillige aftaler eller påbud mod fuld erstatning, som skal betales af vandværkerne.

De udpegede områder kan revurderes af Miljøstyrelsen.

Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder - SFI

Miljøstyrelsen har udpeget sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder på sandjorde. Områderne er udpeget ud fra jordens indhold af humus, ler og silt i den øverste meter af jorden.

I de sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder inden for OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD har kommunen og vandværkerne mulighed for at lave yderligere tiltag for at opnå den overordnede målsætning.

Yderligere tiltag vil kun ske inden for vandværkernes indvindingsoplande, som samtidig er udpeget som nitratfølsomme. Der vil være tale om frivillige aftaler eller påbud mod fuld erstatning, som skal betales af vandværkerne.

Pesticider

Grænseværdien for pesticider er for det enkelte pesticid eller pesticidrest 0,1 µg/l og samlet ved fund af flere pesticider eller rester samtidig 0,5 µg/l.

Måles der pesticider i vandet på et vandværk, går Vejle Kommune i dialog med vandværket med henblik på at løse problemet.

Vejle Kommune har udarbejdet en trinmodel for pesticider på vandværker. Trinmodellen beskriver de indsatser, der skal iværksættes på vandværkerne afhængig af den målte koncentration af pesticider.

Der er endvidere udarbejdet et handlingskatalog med forskellige tiltag, der både bygger på en forebyggende indsats og en indsat ved fund af pesticider i drikkevandet. Handlingskatalog og trinmodel kan ses i bilag 3 og 4.

Boringsnære beskyttelsesområder - BNBO

Miljøstyrelsen har beregnet og optegnet et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) omkring alle vandværksboringer. Folketinget har i 2019 besluttet, at det som udgangspunkt skal være slut med at anvende pesticider inden for BNBO. Kommunerne har fået til opgave at bistå i forhandlingerne mellem vandværker og lodsejer i forhold til at opnå frivillige aftaler inden udgangen af 2022.

Ud over BNBO er der et fredningsbælte på 10 meter og en beskyttelseszone på 25 meter omkring alle almene drikkevandsboringer samt en bakteriologisk zone på 300 meter, hvor der bl.a. ikke må etableres nedsvivningsanlæg.

Overvågning – Enkeltindvindere

Det øverste grundvandsmagasin er nogle steder nitratpåvirket og giver derfor problemer for nogle husstande med egen drikkevandsforsyning.

Det er frivilligt for enkeltvandforsyninger, der kun forsyner én husstand, at undersøge drikkevandskvaliteten. Øvrige vandforsyninger undersøger vandkvaliteten afhængig af formål og indvindingens størrelse.

Hvis der måles nitrat over grænseværdien på 50 mg nitrat/l i en enkeltvandforsyning, gør Vejle Kommune grundejeren via brev opmærksom på, at drikkevandet ikke overholder drikkevandskvalitetskravene. Henvender ejeren sig efterfølgende til Vejle Kommune, vurderes der i den konkrete sag, hvilke løsningsmuligheder der er.

Overvågning – Vandværker

Vandkvaliteten følges gennem vandværkernes kontrolprogrammer. Såfremt der opstår vandkvalitetsproblemer i forhold til nitrat og pesticider, sættes Trinmodellerne i gang. Det vurderes, at det fysiske tilsyn og tilsynet med vandkvaliteten, der foretages i dag, de udpegninger, der er lavet i denne plan samt kommunens fremadrettede administration i området, er tilstrækkeligt til at opretholde kvaliteten af det drikkevand, der leveres af vandværkerne i kommunen.

Såfremt der viser sig en tendens til stigende nitrat- og pesticidindhold i vandværksboringerne, kan det komme på tale at påbyde vandværkerne at indgå frivillige dyrkningsaftaler mod fuld kompensation.

I skemaet på de følgende sider er beskrevet de retningslinjer, som gælder for administrationen af indsatser på grundvandsområdet m.m. i Vejle Kommune.

Retningslinjerne vil løbende blive revurderet efter behov.

Retningslinjer

Byudvikling	Emne	Retningslinje	Indsats
	Byudvikling (erhverv og anlæg)	Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande uden for disse bør friholdes for virksomhedstyper og anlæg, der kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet	Der skal laves en redegørelse ved planlægning for virksomhedstyper og anlæg, der medfører en væsentlig fare for grundvandet
		Hvor dette ikke er muligt, skal det godtgøres i en redegørelse	<p>I redegørelsen skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, vandkvaliteten, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder</p> <p>Desuden skal det i redegørelsen godtgøres, at der er en særlig planmæssig begrundelse for placeringen, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet mulig, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges ved særlige grundvandsbeskyttende tiltag</p>
	<p>Byudvikling, erhverv og anlæg der ikke er omfattet af Bilag 1)</p> <p>Bilag 1: Vejledning nr. 9320 af 31. marts 2017 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse</p>	<p>Der kan være særlige tilfælde, hvor planlægning for erhverv og anlæg som ikke er omfattet af Bilag 1, ikke er muligt i de sårbare områder inden for vandværkernes indvindingsoplande</p> <p>Særlige tilfælde kan f.eks. være, hvor et vandværk har flyttet sin kildeplads ud af byen for at sikre den i fremtiden og samtidigt ligger i et sårbart område</p>	<p>Der skal laves en konkret vurdering ved planlægning for erhverv og anlæg, som ikke er omfattet af Bilag 1</p> <p>I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, vandkvaliteten, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder</p> <p>På baggrund af den konkrete vurdering kan der gives afslag eller kan det fastsættes om eller hvilke særlige grundvandsbeskyttende forholdsregler, der skal tages ved byudviklingen</p>

Emne	Retningslinje	Indsats
		Det kan f.eks. være krav om: <ul style="list-style-type: none"> • ingen nedsvivning fra metal- og tagpaptage • tæt membran i regnvandsbassiner
Lokalplaner (erhverv og anlæg)	Nye lokalplaner inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande uden for disse skal efter en konkret vurdering indeholde bestemmelser om grundvandsbeskyttelse	Efter en konkret vurdering tages der stilling til, om hvorvidt der skal stilles skærpede krav til f.eks. belægningstype, indretning af parkeringspladser, placering på grundene og udformning af fælles friarealer
Lokalplaner (boliger, erhverv og anlæg der ikke er omfattet af Bilag 1)	Nye lokalplaner inden for sårbare områder i vandværkernes indvindingsoplande skal efter en konkret vurdering indeholde bestemmelser om grundvandsbeskyttelse	Efter en konkret vurdering tages der stilling til, om hvorvidt der skal stilles skærpede krav til f.eks. belægningstype, indretning af parkeringspladser, placering på grundene og udformning af fælles friarealer
Bygge modninger	Vi skal arbejde for, at man ikke bruger pesticider i byggemodningsfasen inden for vandværkernes indvindingsoplande	Ved kommunale udstykninger må man ikke bruge pesticider i byggemodningsfasen (Vejle Kommune har underskrevet en aftale med KL om afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer). Ved private udstykninger opfordrer vi til, at man ikke bruger pesticider i byggemodningsfasen
Salg af kommunale arealer	Vi vil arbejde for, at der ved salg af kommunal jord i områder med særlige drikkevandsinteresser sikres grundvandsvenlig drift	Vi vil sikre, at der i salgsmaterialet oplyses om, at der er tale om jord i områder med særlige drikkevandsinteresser. Det skal fremgå, at der kan stilles skærpede vilkår f.eks. ved etablering af en virksomhed eller tilførsel af jord jf. Miljøbeskyttelsesloven/ Jordforureningsloven

	Emne	Retningslinje	Indsats
	Nedlagte/ overflødiggjorte landbrugs- ejendomme	I områder med særlige drikkevandsinteresser og/eller i indvindingsoplande til vandværker vil vi minimere risikoen for forurening af grundvandet fra virksomheder, der ønskes etableret/anmeldt i nedlagte/overflødiggjorte landbrugsejendomme	I områder med særlige drikkevandsinteresser og/eller i indvindingsoplande til vandværker vil vi minimere risikoen for forurening af grundvandet fra virksomheder, der ønskes etableret/anmeldt i nedlagte/overflødiggjorte landbrugsejendomme
BNBO	Planlægning for byudvikling (boliger, erhverv og anlæg)	Der må som hovedregel ikke planlægges for boliger, erhverv og anlæg i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO ér) Det gælder f.eks. solvarmeanlæg, regnvandsbassiner, p-pladser, nedslivningsanlæg for husspildevand, kemikalietanke, olietanke mv.	Der skal laves en konkret vurdering ved planlægning for boliger, erhverv og anlæg I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, grundvandsdannelsen, vandtypen, vandkvaliteten, indvindingsdybde og boringernes alder
	Ubenyttede boringer og brønde	Ubenyttede boringer og brønde skal som hovedregel sløjfes inden for BNBO.	Boringer og brønde, der udgør en trussel mod vandværkernes indvindingsboringer, og ligger inden for det boringsnære beskyttelsesområde, skal sløjfes
	”Restprodukter”	Inden for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) må der som udgangspunkt ikke udspredes og genanvendes restprodukter som spildevandsslam, slagger, mucosa m.m.	Der skal laves en konkret vurdering ved planlægning for boliger, erhverv og anlæg I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, grundvandsdannelsen, vandtypen, vandkvaliteten, indvindingsdybde og boringernes alder

	Emne	Retningslinje	Indsats
Restprodukter	Restprodukter	Udspredning og genanvendelse af restprodukter som spildevands-slam, slagger, mucosa m.m. inden for vandværkernes indvindingsoplande skal ske ud fra en konkret vurdering	Der skal laves en konkret vurdering af restproduktet ved hver ansøgning/anmeldelse inden for et vandværks indvindingsopland I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder På baggrund af den konkrete vurdering kan der stilles skærpede vilkår i tilladelsen eller gives afslag
	Råstofgravning	Udlægning af råstofgraveområder	Anbefaling til Region Syddanmark: Der bør som hovedregel ikke udlægges råstofgraveområder i vandværkernes indvindingsoplande
Råstofgravning under grundvand		Anbefaling til Region Syddanmark: Der bør som hovedregel ikke tillades gravning under grundvandsspejlet i områder med særlige drikkevandsinteresser	I udtalelser til Region Syddanmark vil vi anbefale, at der i råstof-tilladelser stilles vilkår om, at der ikke må graves under grundvandsspejlet
Efterbehandling		Anbefaling til Region Syddanmark: I områder med særlige drikkevandsinteresser bør råstofgraveområderne efter en konkret vurdering efterbehandles til natur og rekreative områder, ekstensiv landbrugsdrift eller skovbrug uden brug af pesticider eller gødningsstoffer	I udtalelser til Region Syddanmark vil vi anbefale, at der ved godkendelse af efterbehandlingsplaner i områder med særlige drikkevandsinteresser efter en konkret vurdering stilles vilkår om efterbehandling til natur og rekreative områder, ekstensiv landbrug eller skovbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer
Tilførsel af jord		Anbefaling til Region Syddanmark: I områder med særlige drikkevandsinteresser bør der som udgangspunkt ikke tilføres jord til råstofgrave	I udtalelser til Region Syddanmark vil kommunen anbefale, at der som udgangspunkt ikke tilføres lettere forurenede jord og forurenede jord til råstofgrave

	Emne	Retningslinje	Indsats
	Skærpede miljøkrav	Anbefaling til Region Syddanmark: Det anbefales, at aktiviteter med risiko for utilsigtede hændelser, der kan være en trussel for grundvandet i forbindelse med råstofgravning, forebygges gennem vilkår i gravetilladelser	I udtalelser til Region Syddanmark vil vi anbefale, at aktiviteter med risiko for utilsigtede hændelser, der kan være en trussel for grundvandet i forbindelse med råstofgravning, forebygges gennem vilkår i gravetilladelser. Det kan f.eks. være i forhold til håndtering og opbevaring af olie og benzin
Forurenet jord	<i>Forurenet jord</i> Jord som overskrider miljøstyrelsens afskæringskriterier	Lettere forurenet og forurenet jord må kun genplaceres, hvis det er godtgjort, at det ikke udgør en uacceptabel risiko for grundvandet	Vi vil lave en konkret risikovurdering af om jordens genplacering udgør en uacceptabel risiko for grundvandet ved hver ansøgning i områder med særlige drikkevandsinteresser og i vandværkernes indvindingsoplande I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder På baggrund af den konkrete risikovurdering kan der gives afslag til genanvendelse af jorden i det ansøgte område
	<i>Lettere forurenet jord</i> Jord som overskrider miljøstyrelsens jordkvalitetskriterier		
Landbrug	Tilsyn på landbrugsejendomme	Vi vil arbejde for, at landmænd der har husdyrbrug og jord i område med særlige drikkevandsinteresser og samtidig i et vandværks indvindingsopland bliver gjort opmærksomme på dette. Vi vil gennem miljøtilsyn arbejde for, at risikoen for forurening af grundvandet er mindst mulig.	På kommunens regelmæssige miljøtilsyn gennemgås opbevaring og håndtering af olie og kemikalier samt oplag af husdyrgødning og ensilage for at sikre mod forurening. Alle husdyrbrug er risikoscoret efter deres potentielle miljørisiko herunder risiko for grundvandspåvirkning. Scoren er afgørende for, hvor ofte der føres miljøtilsyn. Særligt husdyrbrug, som ligger inden for NFI eller områder omfattet af en indsatsplanlægning, scorer højt i sårbarhed og får oftere tilsyn end husdyrbrug beliggende uden for disse områder.

	Emne	Retningslinje	Indsats
			På tilsyn vil kommunen informere de landmænd, der har jord i et område med særlige drikkevandsinteresser og i et vandværks indvindingsopland om betydningen heraf
	Vaskepladser på landbrugsejendomme	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet fra vaskepladser	Vi vil underrette Landbrugsstyrelsen, hvis vi bliver bekendt med, at en vaskeplads ikke lever op til kravene i vaskepladsbekendtgørelsen
	Markvandingsboringer	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet fra markvandingsboringer	I forbindelse med nye indvindingstilladelser føres der teknisk tilsyn med markvandingsboringer, der er 30 år eller ældre
Erhverv	Virksomheder	Eksisterende virksomheder inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og vandværkernes indvindingsoplande skal overholde gældende retningslinjer for industri	Ved sagsbehandling på virksomheder i områder med særlige drikkevandsinteresser og inden for vandværkernes indvindingsoplande, skal det sikres, at virksomhederne overholder gældende retningslinjer for industri
	Nye virksomheder	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet fra nye virksomheder	I forbindelse med etablering af nye virksomheder i områder med særlige drikkevandsinteresser og inden for vandværkernes indvindingsoplande skal sagen vurderes i forhold til grundvand
	Udvidelse af virksomheder	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet fra virksomheder	I forbindelse med udvidelse af virksomheder i områder med særlige drikkevandsinteresser og inden for vandværkernes indvindingsoplande skal sagen vurderes i forhold til grundvand
	Tilsyn på virksomheder	Ved miljøtilsyn inden for vandværkernes indvindingsoplande sættes der fokus på grundvandsbeskyttelse	I forbindelse med tilsyn på virksomheder vil der være fokus på grundvandsbeskyttelsen På tilsyn vil kommunen informere om grundvandsvenlig adfærd

	Emne	Retningslinje	Indsats
	Ved etablering af tank- og vaskepladser	Ved etablering af tank- og vaskeplader skal gældende retningslinjer overholdes	Ved tilladelse til etablering af tank- og vaskepladser skal Vejle Kommunes retningslinjer overholdes
	Tilladelser til oplag og nedgravning af stoffer, produkter og materialer der kan forurene grundvandet	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet ved at stille vilkår i forbindelse med tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens §19	I forbindelse med § 19-tilladelser skal sagen vurderes i forhold til grundvand
Spildevand	Tagvand	Der må som hovedregel ikke ske nedsivning af tagvand fra tagpap- og metaltage inden for vandværkernes indvindingsoplande	Om der kan gives tilladelse afhænger bl.a. af vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, vandkvaliteten, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder
	Parkeringspladser og vejanlæg	Der må som hovedregel ikke ske nedsivning fra parkeringsarealer og vejanlæg inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og vandværkernes indvindingsoplande	Ved tilladelse til nedsivning af regn- og overfladevand fra parkeringsarealer og vejanlæg i områder med særlige drikkevandsinteresser og i vandværkernes indvindingsoplande kan der på baggrund af en konkret vurdering stilles vilkår afhængig af sårbarhed, kildepladsnærhed m.m. om rensende foranstaltninger indtil niveau for almindeligt belastet regnvand
	Regnvandsbassiner	Regnvandsbassiner skal som hovedregel etableres med tæt membran inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til vandværkerne	Ved tilladelse til regnvandsbassiner i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til vandværkerne kan der på baggrund af en konkret vurdering stilles vilkår afhængig af sårbarhed, kildepladsnærhed m.m.
	Spildevand fra spildevandssystemet	Vi vil minimere risikoen for forurening af grundvandet med spildevand fra spildevandssystemet	Vi skal sikre, at spildevandssystemet udføres med særligt tætte samlinger inden for 300 meter fra vandværkernes indvindingsboringer

Jordvarme	Emne	Retningslinje	Indsats
	Dybe jordvarmeanlæg (Jordvarmeboringer)	Der må som hovedregel ikke etableres dybe jordvarmeanlæg i vandværkernes indvindingsoplande	Ved ansøgninger om tilladelse til etablering af dybe jordvarmeanlæg skal der laves en konkret vurdering I den konkrete vurdering skal bl.a. indgå vandværkets situation, grundvandets sårbarhed, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybde og boringernes alder
Bekæmpelsesmidler (Midler mod ukrudt, insekter, svampe o.lign. som opfattes som skadelige)	Kommunale arealer ved fx skoler og institutioner	Kommunens egne arealer skal som drives uden brug af bekæmpelsesmidler	Alle kommunens skoler, institutioner og lignende skal vedligeholde arealer uden brug af bekæmpelsesmidler.* Der kan gøres enkelte undtagelser, hvor der pt. ikke findes andre alternativer, og hvor bekæmpelsen er nødvendig i forhold til borgere og ansattes sundhed og sikkerhed. Brug af bekæmpelsesmidler skal altid være den sidste løsning. Undtagelser kan fx være: <ul style="list-style-type: none"> • Bekæmpelse af insekter (bier, myrer) • Belægninger, som ikke tåler termisk eller mekanisk behandling (løbebaner, kunstgræsbaner) • Algebekæmpelse på trapper, stier mv.
	Kommunes bortforpagtede arealer	Kommunens bortforpagtede arealer skal drives uden brug af bekæmpelsesmidler	I forpagtningsaftaler stilles vilkår om forbud mod brug af bekæmpelsesmidler* Sportsanlæg ved Vejle Golf Club, Kellers Park Golf Club og Vejle Boldklub kan undtagelsesvis anvende bekæmpelsesmidler i et begænset omfang til pleje af udsatte banearealer.

	Emne	Retningslinje	Indsats
			Klubberne har allerede i dag et meget lavt forbrug, og arbejder fortsat med at minimere forbruget yderligere. Klubberne har en målsætning om på sigt ikke at anvende bekæmpelsesmidler.

*Undtaget er brug af bekæmpelsesmidler til bekæmpelse af invasive arter (Folketingets aftale om pesticidstrategi 2017-2021)

